

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 ————— Megjelenik minden vasárnap. —————

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

„A háború meggazdagodottjai“

A lét vagy nem lét eme borzalmas és óriási méretű világháborújában nem csak az emberi életnek százezrei pusztultak el, hanem számos existenciák jutottak a tönk szélére. Egyes foglalkozási ágakban óriási károkat okozott a már elég hosszasan tartó háboru, de viszont némely foglalkozási ágakban dús aratáshoz juttatta a boldog tulajdonosokat. A hadseregszállítók becsületes és nem becsületes gárdáján kívül még számos egyén jutott a hirtelen meggazdagodás boldog állapotába a háboru révén. Ezekhez van egy pár szavunk!

Ugy a szellemi, mint a fizikai munkások millióinak színe-java a harctéren fegyverrel küzd a hazáért. Vértüket, életüket, mindenüket áldozzák fel ezek a szent célért; mindnyájunk szabadságáért s jövő boldogulásáért. Azonban mindenki a harctéren nem lehet, hiszen az itthonmaradottak szorgalmas és becsületes munkája kell, hogy előteremtse mindazt, amit ez a nagy háboru megkíván. A békés polgári munka akadálytalan folyása egyik biztosítéka a háború sikeres folytatásának és győzelmes bevégzésének. Örömmel és a jövőbe vetett bizalommal konstatalhatjuk, hogy ez a békés polgári munka is minden tekintetben lépést tart dicső katonáink fényes haditetteivel. Földművelő, iparos, kereskedő, hivatalnok mind, mind szolgálja a háborut és ennek céljait.

Azonban ennek a küzdelemnek is — éppen úgy mint a harctéren — számos áldozata van. A háboru okozta viszonyok számos foglalkozási-ágot tett tönkre s számos egyént, családot fosztott meg attól a jóléttől, amellyel határozott anyagi támogatásban tudná a háborút és a háborús intézményeket támogatni. Ezek majd a háboru után fognak kárpótlást nyerni, amikor ujra kezdetét veszi az általános békés és rendes polgári munka. Ezekből, még ha tehetősebbek is voltak, ma nem várhatunk rendkívüli áldozatokat.

Ámde van a háborunak egy egészen új szüleménye: a háború meggazdagodottjai. Ugyanis egyes foglalkozási-ágakban a háboru egészen új és előnyös viszonyokat teremtett,

melynek következtében — a szorosán vett hadseregszállítókon kívül — ezrek és ezrek jutottak hirtelen meggazdagodáshoz. Természetesen ezek tevékenysége és üzletkörei is szoros kapcsolatban vannak a háboruval és a hadsereggel.

Ezek azok, akik a háború alatt, a háboru folytán és a háborus eseményekkel kapcsolatban jutottak olyan anyagi helyzetbe, amilyenről béke időben még csak gondolni sem mertek.

Ezekhez van egy szavunk akkor, amikor napról-napra olvassuk, hogy a kisemberek apró filléreikkel mint hordják össze azokat a tőkéket, amelyek hivatva vannak a háboru okozta sebet beheggeszteni, az özvegyek és árvák könnyeit letörölni, felszáritani. Ezekhez szólunk akkor, amidőn olvassuk és látjuk, hogy derék és vitéz katonáink ott, a lövészárkok nyirkos mélyén, a gyilkos halállal szembe nézve, tiszta és önzetlen szívöknek teljes hazafiságával és humanitásával összeadogatják filléreiket, csekély zsoldjaikat s hazaküldik azoknak, akikért vértüket ontják, azoknak, akiknek apjuk, férjük, testvérük, kenyérkeresőjük a becsület mezején elesett, azoknak, akiknek puha, meleg, kicsiny, de édes otthonukat a vad kozák-hordák feldúlták. Igen, a háború meggazdagodottjaihoz szólunk és kérjük, hogy a jótékony-ság széles és mindenki részére nyitva tartott mezején teljesítik-e ők is ugy kötelességeiket, mint ahogy azt tőlük mindenki elvárja és elvárná?

Tisztelet a kevés kivételeknek, de pirulva kell bevallanunk, hogy ez az új társadalmi osztály: a háború meggazdagodottjai, legkevésbé mutatkozik ott, ahol nemes és fenkölt lelkek apró filléreiket szerényen, de szegyenkezés nélkül áldozzák a hazáért, vagy háboru szerencsétlenjeinek javára.

Nézzünk körül kissé — nem mesze — itt a megyében, a járásban, városunkban s látni fogjuk, hogy a háboru itt is megteremtette ezt az új társadalmi osztályt, melynek tagjai a háborúnak és véletlennek kiváltságosai, de — kevés kivétellel — alig érzik és tanusítják azt, amire e pár sorral figyelmeztetni akarjuk őket: adakozzanak a háborus jótékony célra. Busás

jövedelmeikkel arányban lévő részt juttassanak azon hősöknek, akik érettük, érettünk testiépességüket elvesztették avagy azoknak, akiknek családfenntartójuk a hősi, de dicsőségteljes küzdelemben a harcmezőn elesett. Nem hazafiui, de emberi kötelességük is ez.

Mindenki — akit illet — tudni fogja, hogy mily mértékben adakozzék s erszénye megnyitásokor forduljon az igaz bíróhoz, lelkiismeretéhez, amely megfogja szabni helyesen, hogy miként és mily arányban nyilvánítsa és teljesítse hazafiui, emberbaráti kötelességét.

A szerencsés anyagi helyzet, amibe egészben vagy részben, de a háboru jutatta őket, nemesítse meg lelküket s tömött erszényeikből valamit juttassanak azoknak is, akik közös mindnyájunkért, a hazáért, a királyért életüket, mindenüket feláldozták s akkor a háború meggazdagodottjai mint a háborus jótékony-ság nemes lelkű angyalai ércnél, márványnál maradandóbb emléket építenek a bénák, özvegyek és árvák hálás sziveiben. Ugy legyen!

Ifj. Szántó Károly.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 10-én tartotta meg rendes havi gyűlését. Csulay h. alispán bejelenti, hogy a marosillyei Maros hidja teljesen elkészült. Jelenti továbbá, hogy megkeresésére a Kolozsvári Kulturmérnöki hivatal a Sztrigy folyómenti árterületek megvizsgálását e hó folyamán fogja foganatosítani.

Déva r. t. város közmunkák teljesítésére pénzsegélyt és hadifoglyokat kér, kéri továbbá egy kulturmérnökség felállítását. Mindkét kértést pártolólág terjesztik fel.

Jelenti az alispán, hogy a hadügyminiszter felhatalmazta a törvényhatóságokat és a rendezett tanácsu városokat, hogy az élelmiszer drágításának megállítására a maximális árakat időnkint megállapítsa.

Megemlékezett az aranyi kompnál történt szerencsétlenségről. Elrendelte, hogy az összes kompok elől-hátul zárógerendával legyenek ellátva.

A vármegye 100 wagon liszt szállításával az aradi Neuman-céget bizta meg.

Hajduczky József Farkas Béla dr. bizottsági tag haláláról emlékezik meg. Javaslatára a bizottság az elhunyt érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja, az özvegyhez részvétiratot intéz. Mahler Ignác főmérnök a piski-petrozsényi vonatjáratok ügyében tesz indítványt.

Benkő Andás kir. tanfelügyelő a megyei népoktatásról és végül Meskó Aladár dr. a vármegyei közegészségügyről tesznek jelentést.

A főorvos bejelenti, hogy az Alsófehérmegyében dúló kolerajárvány terjedése ellen minden óvintézkedés megtéetett.

A többi referens előadásának meghallgatása után a gyűlés véget ért.

Városi ügyek.

Folytatólagos közgyűlés f. hó 11-én.

A 9-én kezdett közgyűlésen le nem tárgyalott programpontokkal szombaton végzett a közgyűlés. A város tűzifa készletének értékesítése a városi atyák érdeklődését három óra hosszat foglalkoztatta, a végén aztán elhatározták, hogy a Fenichel Simon ajánlatát — 44 K ölenként a vasuti állomásnál beakva — nem fogadják el, sem a gyulafehérvári élelmezési raktár ajánlatát — 43 korona a sebeshelyi, 39 korona a más minőségű fa öléért — hanem mert a tűzifakészlet alig elég a város polgárai szükségletének kielégítésére, az egész visszatartandó s a tanács köteles a polgároknak 39 korona egységáron ölenként befuvarozni udvarukra. Kimondták azt is, hogy ebből a kedvezményes áru fából az eddigi szokás felhagyásával nem zárnak ki senkit, tudniillik akár bir valaki helyben illetőséggel, akár idegen illetőségű, joga van a város vagyionából így részesedni, mindössze azt köti ki a képviselőtestület, hogy senki se vásárolhasson több fát, mint amennyi az ő lakása fűtésére szükséges, tehát a tanácsnak limitálnia kell a famennyiséget.

Végre a képviselőtestület nem látta helyénvalónak, hogy a tanács a fa befuvarozásának házi kezelésével bibelődjék, azért a kért fogatok beszerzését nem engedélyezte, kötelezven a tanácsot, hogy vállalkozó fuvarosokkal bonyolítsa le a szállítást.

Jelentést tett a tanács a beszerzett vágóállatokról. Itt azt határozták, hogy, mert a felmerült nehézségek és költségek mellett nem lehet elérni azt, hogy a lakosság állandóan mérsékelt áron hussal legyen ellátva, a beszerzett állatokat élő állapotban el kell adni a legtöbbet ígérőnek.

Végül a rendőrség államsegélyének felosztását tárgyalták és fogadták el úgy, amint a tanács és állandó választmány javasolta.

Gondoskodjunk a beteg gyermekekről.

Az ő fensege néhai Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb nevét viselő Országos Gyermekszanatórium Egyesület, mely az almadi Zsófia Gyermekszanatórium létesítésével a magyar gyermekvédelemnek máris nagyon jelentős szolgálatot tett a háborút megelőző iskolai években központi gyűjtő gyermekkórház építése végett iskolai gyűjtéseket rendezett.

Bár ez igazán fényes sikerű gyűjtések az egyesület anyagi erőit nagy mértékben fokozták, mindazonáltal még nem rendelkezik egy modern nagy kórház költséges felállításához elegendő összeggel.

Az egyesület, hogy célját mielőbb megvalósíthassa a tervezett központi gyűjtő kórház higienikus belső berendezésének még fedezetlen költségeihez úgy véli a szükséges anyagi eszközöket megszerezhetni, hogy erre a célra a fennhatósága alatt álló iskolákban a jövő 1915/16. tanév elején ismét adománygyűjtést eszközölne oly képen, hogy az igazgatóságok címeire a gyűjtésre vállalkozó tanulók közt való szétszórásra megfelelő számú gyűjtőleveket küldene, mellékelve a begyűjtött összegek továbbítására külön csekklapokat is.

Minthogy a beteg gyermekekről való gondoskodás olyan feladat, amelynek megoldásáról való gondoskodás az államnak és társa-

dalomnak közös kötelessége s minthogy a szegénysorsu beteg gyermekek fölsegítésének ügye a tanuló ifjuság lelkületéhez is legközelebb áll, ezért az Országos Gyermekszanatórium Egyesületnek a fent jelzett módon való adománygyűjtésre az engedélyt az állam és államilag segélyezett községi elemi iskolákban, az állami tanító- és tanítónőképző intézetekben, az állami polgári, felsőbb leány- és felső kereskedelmi iskolákban, a gimnáziumokban és reáliskolákban és az iparos- és kereskedő-tanonc iskolákban az 1915/16. tanévben egy alkalomra a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 8604/eln. számú rendelettel megadta.

Hisszük, hogy az iskolák ezuttal is lelkesen felkarolják a gyűjtés ügyét s a beteg gyermekekről való gondoskodás feladatában részüket derekasan kiveszik.

Zene-estély.

F. hó 11-én Szászvároson a „Központi”-szálloda dísztermében a 71. gy. ezred zenekara burgthali Ziennern Ferenc ezredes jóindulatu támogatása mellett a helybeli Vöröskereszt-egylet javára jótékonycélu zene-estélyt rendezett. A művészi színvonalon álló zene-estélyen, amelyet Heller Antal karmester vezetett, Heller Blandine operaénekesnő és Holub Károly cs. és kir. százados is közreműködött.

Mondanunk sem kell, hogy a nagyterem zsúfolásig megtelt ez estén, ami nemcsak azt dokumentálta, hogy közönségünk a jótékony-ságot szívesen gyakorolja, hanem azt is, hogy ezen estély zenei értékét a publikum — úgy szólván — előre megsejtette. A polgári és katonai társadalom színe-java jelent meg s elmondhatjuk, hogy valódi műélvezetben volt részünk.

Már az első számnál, amelyet a katonazenekar adott elő (Beethoven: Ouverture zu Göthes Drama „Egmont”) elragadtatással vette észre a közönség, hogy Heller Antal személyében a jó zenekar kitünő karmestert kapott. A második szám (Wagner: Hallen-Arie aus der Oper „Tannhäuser”) csak megerősítette a közönséget e hitében s hatalmas tapsvihart keltett.

Ezután Hentschel: „Morgenhymne”-jét hallottuk, élveztük. Heller Blandine gyönyörű mezzo-sopránja teljesen elbűvölte a közönséget. Tiszta, csengő hangja gazdag hangárnyalatokban művészi produkált. A közönség szünni nem akaró tappsal honorálta a művésznő énekét.

A következő szám: Goltermann: Violincello—Konzert A mollban. Itt a közönségnek alkalma nyílt egy valódi gordonka-művész felséges játékában gyönyörködni. A zenekar tartalékosa, Perényi István budapesti zene-tanár kezelte a gordonkát oly művészi tökélylyel, amely a közönségből az elismerés és bámulat viharos tapsait váltotta ki. Preciz és könnyed játéka magas technikáról tanuskodott. Megujrázták.

A negyedik szám (Wagner: a) Arie des König Heinrich und b) Gebet, aus der Oper „Lohengrin”) Holub Károly cs. és kir. százados művészi kvalitásáról tett tanúságot. Tiszta bariton hangja, különösen a mélyebb registerekben, gyönyörűen juttatta kifejezésre Wagner művészetét. Sűrű taps és ujrázás volt a jutalma.

Miután a zenekar egy Beethoven darabot adott elő nagy hatással, Heller Blandine és Holub százados pompás duettje (Duetto, aus „Figaros Hochzeit”) került sorra. Mondanunk sem kell, hogy a hivatásos művésznő kellemes, tiszta hangja újra nagy hatást kel-

tett és művészi előadása teljesen tökéletes volt. Partnere, Holub százados, itt is megmutatta, hogy gyönyörű, tiszta és érces baritonjával a duett sikeréhez teljes mértékben hozzájárult. Ujrázás és sűrű taps volt jutalmuk.

Az utolsó szám: Liszt: Magyar Rhapsodiája volt, amit a zenekar a közönség teljes meglegedésére művészi precizitással adott elő.

A nagyszámu és előkelő közönség egy kellemesen és gyönyörködve eltöltött est emlékeivel tért haza eme nem mindennapi zenei előadásról, amely úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. *San—Toy.*

NAPI HIREK.

Hajnal.

Mint fehérség a tündérek válláról,
A bércek szeplőtlen koronájáról
Lágyan ómlik biborszínü sugár
S tüzes csókjától lángragyul a táj.

És könnybelábad a rétek virága...
Kacagó szemü kedvese, világa
Mohón csókolja fel a könnyeket,
Amitől az kéjesen megre meg.

... És jön a hajnal ezer hegedőse:
Egy-egy művész volt mindeniknek őse!..
Az ébredésnek e szép ünnepe
Engem is ölel, csókol a remény.

Kosztolánszky István.

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt”-egylet részére.*

— *Értesítjük t. olvasóinkat, hogy lapunk szerkesztését — dr. Szöllösy János ideiglenesen megbízott szerkesztőtől — újra ifj. Szántó Károly felelős szerkesztő vette át.*

— **Előléptetések a 71-ik gyalogezredben.** Folyó év szeptember 1-i ranggal kinevezettek: Alezredessé Urbán Antal őrnagy, őrnagyokká: Kadon Viktor és Nückerl Ferenc kapitányok, századosá: Ehrenfeldi Haass Leó főhadnagy, főhadnagyokká: Stefanac György és Répássy Ferenc hadnagyok, hadnagyokká: Loksik Mihály zászlós, tartalékos főhadnagyokká: Schön Alfréd, Schenk Adolf, Dolejsy Ferenc, Schogger Károly, Schilcher Gusztáv, Mayer Viktor, Haid György, Relle Ferenc, Hoffmann Sándor, Wollitzer Emil, Nay Jenő, tartalékos hadnagyokat. tart. hadnaggyá: Pikna István, Vlossák János, Zuckerman d l Frigyes, Gold József és Turanecz József, zászlósokat illetve hadaprodokat. 1915. május 1-i ranggal tartalékos főorvossá: Dr. Weiss Sándor segédorvost. 1915. szeptember 8-i hivatalos közlöny szerint, őrnaggyá: Plachetka Adolf kapitányt, tartalékos főhadnaggyá: Deutelbaum Sámuel hadnagyot, tart. hadnagyokká: Zátony Kálmán, Paulik Miklós, Löwy Rudolf, Matejka Ede, Tomascoft Kálmán, Divéky Sándor zászlósokat illetve hadaprodokat.

— **Kitüntetések.** A király Ciucián Miklós 64. gy. ezredbeli számvivő századosot a harctéren teljesített szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkeresztel (a vitézségi érem szallagján) tüntette ki. Nevezett százados a háboru kitörése óta a harctéren teljesít szolgálatot. A százados fia, Ciucián Demeter, aki a 31. gy. ezredben mint tart. kadét küzd a hazáért és királyért, a vitézségi érem II-od osztályával lett kitüntetve. Gratulálunk!

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!*

— **Kinevezés.** Ö Felsége Sárkány Balázs vajdahunyadi kir. járásbíró a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá kinevezte.

— **Halálozás.** Schuster János helybeli derék iparos polgártársunk, aki mint honvédőrmester teljesített katonai szolgálatot f. hó 16-án a kolomeai hadikórházban tifusz következtében meghalt. A hazának teljesített szolgálatai közben elhunyt szorgalmas iparos felesége és 4 gyermeke siratja.

— **Értesítés.** A Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság részvényeseit értesítjük, hogy nyomdarészvényeik esedékes szelvényeit, darabonként 4 K 20 fillérrel folyó hó 13-tól kezdődőleg a könyv- és papírüzlet pénztárosa kifizeti. Szászváros, 1915. szeptember 11-én. Az igazgatóság.

— **A felszólamlási bizottság ülései.** A dévai m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében fennálló és szeszes italoknak korlátlan és korlátolt kimerésére, valamint kismértékbeni elárúsítására szóló engedélyek után az 1915/17. évi kivetési időszakra fizetendő italmérsi illetékek ellen beérkezett felebezések tárgyalására, az italmérsi illeték felszólamlási bizottság folyó évi október 4-én és következő napjain a befejezésig, mindenkor d. e. 9 órakor a kir. pénzügyigazgatóság épületében a földszinten üléseket tart, melyeken az érdekeltek személyesen is megjelenhetnek.

— **A hírszolgálat katonai ellenőrzése** érdekében a külföldre szóló levelezések az alábbi korlátozásoknak vannak alávetve. A levél szövege levélpapír (quart) két oldalát ne haladja meg. A levelekhez nem csatolhatók oly mellékletek, amelyek híreket tartalmaznak. Az írás tiszta és jól olvasható legyen. Titkos vagy jel írások (gyorsírás) nem használhatók. A soroknak tulsűrűn alkalmazása, ugyisintén a sorok fölé keresztben más sorok átírása tilos. Üzleti levelezéseknél, ha azok egyébként a fenti feltételeknek megfelelnek, a szöveg két oldalán hosszabb is lehet. Ezekhez számlák, árjegyzékek és hasonló üzleti mellékletek csatolása meg van engedve. A levél burkolásához csak oly borítékot szabad használni, amely egy réti papirosból vagy más burkoló anyagból áll, tehát selyem papírral vagy más anyaggal bélelt borítékot használni nem szabad. Azok a feladók, akik a fenti szabályokhoz nem alkalmazkodnak, önmaguknak tulajdonítsák, ha az ellenőrzési teendők megnehezítése folytán levelezéseik tetemes késést szenvednek vagy egyáltalában nem továbbíthatnak. A fenti szabályok a hadműveleti területeken lévő postahivataloknál feladott összes magánlevelezéseknél alkalmazást nyernek.

— **A katonazenekar jótékony célú hangversenyeinek ideje.** A 71. cs. és kir. gyalogezred pótzászlóalja a m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyző alapja javára 1915. szeptember 18-án szombaton, 1915. szept. 25-én szombaton, 1915. október 2-án szombaton a „Központi”-szálloda nagy termében a katonazenekarral hangversenyt rendez. A hangversenyek terített asztalok mellett, mindenkor esti 8 órakor kezdődnek. Belépti díjak: 1 ülőhely 40 fillér, 1 páholy (6 személyre) 3 korona. Felülfizetések köszönettel visszautasítottak. Jegyeladás este a pénztárnál.

— **Hirdetmény** a tábori postai csomagforgalom újrafelvételéről. A tábori postai csomagforgalmat a közzétett feltételek mellett folyó évi szeptember 13-tól kezdve a 10, 14, 16, 34, 45, 46, 48, 53, 55, 61, 65, 69, 73, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 98, 106, 109, 113, 119, 157, 207, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 251, 254, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312,

313, 314, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 620 és 630 számú tábori postákhoz újból megindítottam. A tábori postai csomagokat a m. kir. postahivatalok (postaügynökségek) hetenként csak 3 napon át: hétfőn, kedden és szerdán vehetik fel. Ez a rendelkezés nem érinti a 11, 39, 51, 149 és 186 számú tábori postákhoz fenntartott csomagforgalmat, mely továbbra is állandó marad. Tekintettel arra, hogy a tábori postai csomagok a hadműveleti viszonyokhoz képest sokszor csak hosszas veszteglés után jutnak a címzett kezébe, a m. kir. postahivatalok (postaügynökségek) kötelesek a csomag tartalmát szigorúan ellenőrizni és az élelmiszert, vagy más könnyen romló dolgot tartalmazó csomagot feltétlenül visszautasítani, ha pedig a tiltott tartalom a későbbi kezelés folyamán állapíttatik meg, téríti portóval terhelve a feladónak visszaküldeni. Budapest, 1915. szeptember hó 11-én.

— **Nyilvános nyugtázás.** Kercsedy Györgyné helybeli urnó lapunk kiadóhivatalához 20 K-át küldött be a harctéren elesettek árvái javára. Ezen összeget 1 K szerény adománnyal megtoldva a honvédelmi minisztérium hadsegélyző hivatalának beküldöttem. Ifj. M a k k a y József, pénztáros.

— **Ötszáz halott tanító.** Új tanügyi újság jelent meg a fővárosban „Iskolák Újságja” címen. E lap szerkesztősége már jóval a lap megjelenése előtt szorgalmasan gyűjtötte a hadbavonult tanárokról, tanítókról vonatkozó adatokat. Eddig több mint 500 tanár és tanító nevét gyűjtötte össze, akik hősi halált haltak. A mai számban meg is kezdte a névsor közlését. Azonkívül nagyon sok fogoly, sebesült, hadbavonult nevét is közli a lap. Az „Iskolák Újságja” gazdag tartalommal jelent meg s minden sora aktuális kérdésekkel foglalkozik. A lap kiadóhivatala Budapest, VI., Gömb-utca 53. szám alatt van, ahonnan bárkinek ingyen küldenek mutatónyomtatványt.

— **Felülfizetések nyugtázása.** A f. hó 11-én rendezett jótékony célú zeneestélyen egyetünk javára a következő felülfizetések történtek: Schuleri Károly, Fábry Alajos 20—20 K, dr. Erdélyi Istvánné 17 K, Sárói Szabó Péter, Kovács Gyula 10—10 K, Kory Ottó 7 K, Ehn hadnagy 7 K, a 71. gyalogezred altisztjei 15 K, özv. Zorich Jánosné 5 K, N. N. 4 K 50 fill., Nagy Jenő főhadnagy 2 K, N. N. 2 K, Liptay Ernő 2 K. Fogadják a nemes lelkű adakozók ez uton is hálás köszönetünket: A szászvárosi Vöröskereszt-egylet pénztára.

— **Postai csomagok — fekbére.** A Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur Öngyméltóságának f. hó 9-én kelt 25927. sz. rendelete folytán f. évi október hó 1-től kezdve minden oly csomag után, amely beérkezése napjától számítva 3 napon át elnem vitetik, napi 5 fillér fekbér fizetendő. Különösen iparosok, kereskedők figyelmét hívjuk fel eme rendelkezésre, mert őket érheti legtöbb kár ez irányban.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek dús felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszjakban, nyergek és mindennemű lovaslátszszerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető leg-

111 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 30—
Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— **Küldjünk katonáinknak thermos-üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?! — Theil Ede fodrásztermében** (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **Temesvári vásár.** Az idei temesvári Mihály napi országos vásár folyó évi szeptember hó 23-ától bezárolag szept. hó 27-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szept. hó 23-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

— **A papiros drágulása.** A papirgyárak, arra való hivatkozással, hogy az összes nyersanyagok tetemesen megdrágultak, egyes alig nélkülözhető anyagok, mint pl. a gyanta, kén stb. még drága árakon sem kaphatók és a munkabérek is emelkedtek, elhatározták, hogy összes árjegyzéseiket visszavonják és egyelőre egy átlag 20%-os áremelkedést léptetnek életbe. Hasonló áremelést léptettek életbe a budapesti papirnagykereskedők és gyári raktárak is. A gyártás az egész vonalon nagy akadályokba ütközik, amiért számos gyár, első sorban a déli vasut mellett fekvők termelésüket vagy egészen beszüntették, vagy jelentékenyen korlátozták. A faanyag papirok előállítását megnehezíti, hogy a fehéritett cellulóze ára újabban 27 K-ról 32 K-ra emelkedett, a famentesekét pedig az, hogy nagy a hiány rongyokban és ezeknek az árai hallatlanul magasra emelkedtek. A fogyasztás erősen megcsappant, de a készletek is csekélyek, úgy hogy gyakran még a kis szükségletek kielégítése is bajos, különösen a vasuti forgalomnak egyes vonalakon való szünetelése miatt az elszállítás lehetetlen.

Legujabb táviratok.

Budapest, szept. 17. A budapesti bolgár királyi főkonzulátus felhívja Magyarország területén tartózkodó összes macedón bolgárokat 18 évtől 45 éves korig, hogy azok, akik a macedon edirnei (drinápolyi) önkéntes honvédség kötelékében szolgáltak, három havi fegyvergyakorlatra haladéktalanul vonuljanak be ezredeikhez. Azon macedón bolgárok 18 évestől 45 éves korig, akik egyáltalában nem voltak katonák, 45 napig tartó kiképzésre tartoznak bevonulni, ónapjár szerint szeptember 4, újnaptár szerint szeptember 17-iktől kezdve az összes macedón bolgárok jelentkezzenek a budapesti bolgár királyi főkonzulátuson (VII. ker. István-ut 63. sz.) utleveleik átvétele végett.

Berlin, szept. 17. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszíntérről jelenti: Champagnében Perthestől északnyugatra kézigránát támadásunkkal a franciák előállításának egy árok-részét elfoglaltuk, egy ellentámadást visszavertünk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornok hadcsoportja: Dünaburgtól délre elértük a wydsy-goduzischkakomai műutat, Wydsyt ma reggel heves helység-harc után elfoglaltuk, Wilnától északnyugatra és északkeletre folytatjuk a támadást. Olyta-Grodnotól keletre a helyzet lényegében változatlan, a Szcara-t hasonnevű helységnél átléptük. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Csapataink itt több helyen kieroszakolták az átkelést a Szcaron. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Pinszktől északra, a mocsárvidéket megtisztítottuk az ellenségtől.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál nincs újság.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

— **Árverési hirdetmény.** A dévai m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a brádi járásban fizetendő bor-italadó és huszfogyasztási adó beszedési joga 1916. évi január hó 1-től december hó végéig terjedő időre 1915. szeptember 23-án d. e. 9 órakor a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár a boritaladó fejében évi 3854 K 89 fill., a huszfogyasztási adó fejében évi 2324 K 09 fill. A többi részletes bérleti feltételek a pénzügyigazgatóságnál és pénzügyőri biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

NYILTTÉR.*)

Nyilvános köszönet.

Mindazon rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik mostoha atyám, Bánts György ny. cs. és kir. őrnagy elhalálása alkalmából őszinte részvétükkel és a temetésen való megjelenésükkel bánatunkat enyhíteni kegyesek voltak, úgy a magam, mint édesanyám özv. Bánts Anna szül. Wissarescu nevében ez uton is hálás köszönetet mondok.

In numele mamei mele véd. Anna Bants Wissarescu, aduc tutoror rudeniilor, amicilor și cunoscuților cele mai căldurose mulțămite pentru participarea dovedită cu ocaziunea morții mașterului meu, Dl. George Bants, major c. și reg. in pensiune.

Im Namen meiner Mutter, Witwe Anna Bants-Wissarescu, spreche ich allen Verwandten, Freunden und Bekannten für die, anlässlich des Todes meines Stiefvaters, des Herrn Georg Bants, k. u. k. Major i. P. erwiesene Antheilnahme, den innigsten Dank aus.

Szászváros, 1915. szeptember 15.

Dr. Aurel Tincu de Tinka
osztályvezető orvos a Ferencz Salvátor főherceg megfigyelő kórházban, Debrecen.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Das beste Bier der Monarchie ist bekanntlich das **der Aktien-Brauerei Kőbánya.** Wer also **gutes Bier** trinken will, kann solches in **Broos Szászváros** nur beziehen von **der Firma Friedrich Schuleri**, die seit Jahren **die alleinige Vertretung** dieser Brauerei auf dem hiesigen Platze inne hat. 33 9—

ERZSÉBET ÉS URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA“ budapesti tudományos társaság tagjai.

Vasárnap f. évi szeptember hó 19-én a „KÖZPONTI“ szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

ÉLVE ELTEMETVE.

Amerikai Cowboy-dráma 3 felvonásban.

ANARCHISTÁK.

Dráma 3 felvonásban.

Szálloda a szerelmes kakaduhoz.

Vígjáték 3 felvonásban.

Háborús aktualitások.

A hosszú műsor miatt kéretik pontosan megjelenni.

A t. hölgyközönséget kérem, hogy az előadás alatt a kalapot letenni kegyeskedjenek.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Jegyek előre válthatók a Lobstein-féle dohánytőzsdében. Előadás kezdete pont d. u. 1/26 és este 1/29 órakor. Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

„KÖZPONTI“ (Central) szálloda Szászváros.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy szállodám

éttermében és kávéházában

jégbehűtött italokat szolgállok ki. Együttal ajánlom kintűnő konyhámat, jó boraimat, valamint tiszta, féregmentes vendégszobáimat. :: :: ::

Naponként friss csapolású sör!

Vasúti állomáshoz omnibusz.

Kocsik vidékre is. Telefonsz.: 7.

Tisztelettel: **Schulmeister Gábor,**
a Központi (Central) szálloda vendéglőse.

15 11—

Értesítés! Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a MAKSAY-féle vendéglőt (Szászváros, Ország-út) átvetem s azt továbbra is mint polgári vendéglőt és kávéházat

:: üzemben tartom. ::

Ugy a vidéki, valamint a helybeli n. é. közönségnek melegen ajánlom izletes magyar konyhámat, ugyszintén tisztán kezelt italaimat. Étkezés étlap szerint vagy Pensió! Családok részére házhoz vive, ár megegyezés szerint. Vacsorákban nagy választék. Hetenként kétszer (7 órától 10-ig) ZENE-ESTÉLY, melyen a Petrika zenekara játszik.

Főtörekvésem: olcsó, pontos kiszolgálás, tiszta és izletes ételek és italok. Magamat a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, b. pártfogásukat kérve, maradtam kész szolgáljuk:

Dózsa (Dvorzsák) József

17

vendéglős.

10—

Transsylvania szálloda Szászváros, Főtér

A „Transsylvania“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség b. figyelmébe és jóindulatába. :: ::
Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Kocsik vidékre is kaphatók. Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel: **HALTRICH GUSZTÁV**
a „TRANSSYLVANIA“ szálló vendéglőse.

16 10—

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.